

Prognoza de iarnă 2021 - 2025

- Ipoteze și estimări -

Prognoza de iarnă, similar cu versiunea Comisiei Europene, estimează un număr mai redus de indicatori, respectiv produsul intern brut și inflația, fiind o activitate premergătoare prognozei de primăvară.

Elaborarea actualului scenariu privind evoluția economiei românești s-a realizat în contextul incertitudinilor și a riscurilor manifestate, cu intensități și durate diferite în timp, privind înrăutățirea situației medicale, creșterea prețurilor produselor energetice și a unor materii prime și o continuitate a deficiențelor în lanțurile de aprovizionare.

Ultimul trimestru al anului 2021 a fost marcat de suprapunerea unor tensiuni, cu efecte nefavorabile atât asupra ofertei, cât și a cererii, ceea ce a condus la o decelerare mai amplă a evoluției economice. Astfel, pe baza datelor publicate de INS în statisticile infra-anuale, estimăm o reducere a produsului intern brut în trimestrul IV față de trimestrul precedent, ceea ce corespunde unei decelerări semnificative a dinamicii anuale.

Pe ansamblu, creșterea economică a fost revizuită în sens descendent cu 0,8 puncte procentuale în 2021. De menționat și faptul că trecerea de la seriile provizorii la cele semidefinite pentru anul 2020 a beneficiat și de un efect statistic pozitiv asupra dinamicii reale a PIB din 2021, cu 0,3-0,4 puncte procentuale. Modificările sunt în consens cu cele mai recente estimări ale instituțiilor financiare.

Proiecțiile principalelor instituții internaționale pentru România

	BM			OCDE			COM		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Creștere economică (%)	6,3	4,3	3,8	6,3	4,5	4,5	6,3	4,2	4,5
Inflație, medie (%)		-	-	5,0	6,6	3,6	4,1*	5,3*	2,5*

BM, OCDE: ianuarie 2022; COM: februarie 2022;

*calculează evoluția prețurilor de consum prin indicii armonizati.

Elementele avute în vedere în susținerea noilor estimări pe termen scurt sunt:

Pe latura ofertei, pe fondul suprapunerii crizei sanitare și a crizei energetice, în sectoare precum industria și construcțiile am asistat la o reducere a ritmului activității, ceea ce s-a concretizat implicit în evoluții negative ale valorii adăugate brute în ultimele trei luni ale anului

2021, pentru aceste sectoare operându-se ajustări descendente. În ceea ce privește creșterea prețurilor materiilor prime și energiei, aceasta se regăsește cu precădere în nivelul consumurilor intermediare și într-o măsură mai mică în cel al valorii adăugată brute.

Pe latura cererii, consumul privat a fost ajustat cu 1,2 puncte procentuale față de prognoza anterioară (de la 8%, la 6,8%), ca urmare a accelerării procesului inflaționist, dar și a intensificării pandemiei în ultimul trimestru al anului.

Scăderea volumului de activitate din sectorul construcțiilor începând cu a doua jumătate a anului 2021 a avut un impact direct asupra formării brute de capital fix care s-a estimat a se majora doar cu 5,1% (în scădere cu 3,1 puncte procentuale față de prognoza de toamnă), determinată, în principal, de creșterea prețurilor materialelor de construcții și a cheltuielilor de transport.

Pe partea cererii externe, atât exporturile, cât și importurile de bunuri și servicii se așteaptă să se majoreze cu o dinamică superioară celei din prognoza de toamnă, respectiv cu 10,7% în cazul exporturilor de bunuri și servicii și cu 13,5% la importul de bunuri și servicii.

Accelerarea **ratei anuale a inflației** în ultimile luni a condus la o creștere a prețurilor de consum superioară estimărilor anterioare, cu 0,5 puncte procentuale pentru valoarea la sfârșitul anului 2021 (8,19%), în timp ce media anuală s-a menținut la nivelul prognozat.

Pe sectoare, evoluțiile care au evidențiat o încetinire mai pronunțată decât s-a estimat anterior sunt:

- **volumul lucrărilor de construcții** - deși în primul semestru din 2021 evoluția s-a încadrat în marja estimată, începând cu cel de-al treilea trimestru activitatea a încetinit considerabil, conducând la o scădere de 1,2% în primele 11 luni față de perioada corespunzătoare din 2020. Scăderea a fost alimentată de cele 2 componente, reparații capitale și întreținere și reparații curente care s-au diminuat cu 23,4% și respectiv 11,5% și datorită unui pronunțat efect de bază. Construcțiile noi s-au majorat cu numai 6,6%, față de o creștere medie de 14% în perioada ianuarie-iunie 2021. Începând cu anul 2022, se estimează un aport mai mare din partea construcțiilor inginerești, în concordanță cu investițiile prevăzute în PNRR.
- **producția industrială** a trecut în teritoriul negativ în septembrie-octombrie 2021, păstrând totuși un avans consistent la nivel de an (+7,1%); în trimestrul IV declinul cel mai sever s-a înregistrat în sectorul auto (-20,4%), datorită dificultăților de aprovizionare cu semiconductori și alte componente electronice și în industria chimică și prelucrarea țițeiului (-12,7%), unde majorările de preț la gaze și respectiv la combustibil au redus nivelul producției.

Tabelul nr. 1. Evoluția principalilor indicatori economici sectoriali

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare an anterior -

Indicator	T1_2021	T2_2021	T3_2021	T4_2021
Producția industrială	3,0	32,8	0,6	-2,1
Lucrările de construcții	1,4	9,0	-7,9	-6,2**
Servicii pentru întreprinderi*	4,0	30,2	19,3	17,0**
Transporturi*	-0,7	38,4	25,9	17,4**
Comerț cu amănuntul	4,1	23,1	9,5	5,4
Servicii pentru populație	-16,3	176,6	44,0	54,8**

*Sursa: INS, serii brute, dinamici anuale; calcule CNSP pe baza datelor lunare revizuite*** dinamici calculate pentru valori nominale;**** 2 luni 2021/2 luni 2020*

- **volumul cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul** - cu toate că a avansat semnificativ cu 10,1% la nivel anual, încetinirea ritmului în ultimul trimestru, în special în cazul vânzărilor de textile și mobilă, a înjumătățit avansul la sfârșitul anului în cazul celor două categorii comparativ cu rezultatele din primul semestru.
- **câștigul salarial real** - în trimestrul IV 2021 a înregistrat o scădere de 1,2%, cu efecte nefavorabile asupra puterii de cumpărare a populației care a cunoscut o majorare redusă la nivel anual de 2,0%.

Deficitul de cont curent a continuat să se adâncească, în special datorită majorării deficitului pe componenta de bunuri, amplificat și de prețurile în creștere, dar și unei absorbții mai reduse a fondurilor europene și înrăutățirea soldului veniturilor primare. Pentru anul 2021, deficitul de cont curent a fost estimat, ca pondere în PIB, la 7,0%.

Având în vedere evoluția economiei sub impactul șocului inflaționist din trimestrul IV 2021, precum și apariția valului 5 al pandemiei, cât și continuarea crizei energetice, în special în prima parte a anului 2022, s-a estimat pentru anul în curs un avans economic de 4,3%, revizuire în ușoară scădere comparativ cu prognoza de toamnă (4,6%) și un deflator de 6,1%, în creștere, corelat cu majorarea prețurilor. Acest scenariu nu a luat în calcul declanșarea unui conflict determinat de tensiunile geopolitice de la granița cu Ucraina.

Ajustarea a luat în calcul menținerea prețurilor pentru produsele energetice la un nivel ridicat, ceea ce ar afecta activitatea din industrie, în special cea chimică și metalurgică, ramuri industriale energointensive. Totodată, întreruperile în lanțurile de aprovizionare sunt estimate a continua, deși perturbările pot fi de amplitudini mai reduse, dar vor continua să afecteze industria auto și cea de echipamente electrice. În aceste condiții, pentru valoarea adăugată brută din industrie s-a estimat o majorare cu 4,1% în 2022, în scădere cu 0,3 puncte procentuale față de varianta din prognoza de toamnă.

Pentru sectorul construcțiilor în condițiile manifestării unui efect de bază determinat de încetinirea activității în a doua parte a anului 2021, dar și a unui impuls susținut provenit din accesarea fondurilor europene, s-a estimat un spor al valorii adăugate brute de 9,6%, în creștere cu 0,6 puncte procentuale față de prognoza de toamnă.

O creștere mai modestă este așteptată și pe partea serviciilor, în special pe componenta de achiziții de bunuri de către gospodăriile populației. Pentru servicii, per ansamblu, modificarea descendentă a valorii adăugate brute s-a situat la 0,3 puncte procentuale.

În concordanță cu aceste evoluții, pe latura cererii, s-a prognozat o dinamică mai redusă în cazul consumului privat cu 0,7 puncte procentuale, dar și în cazul formării brute de capital fix, unde dinamica anuală se situează cu 0,2 puncte procentuale sub estimarea anterioară. În acest ultim caz, reducerea provine dintr-un import mai redus de echipamente, în timp ce componenta de construcții este în ușoară creștere, așa cum s-a menționat anterior.

Totodată, a fost reevaluat impactul creșterii prețurilor la energie electrică și gaze naturale asupra traiectoriei inflației pe parcursul anului curent, ceea ce a condus la o prognoză în creștere a prețurilor de consum. Evoluțiile viitoare indică o temperare a creșterii în luna februarie datorită intrării în vigoare a noilor reglementări privind nivelul plafonării cât și cotele de consum, urmate de un vârf în luna aprilie. Creșteri de mai mică amploare sunt prevăzute și în luna iulie și la începutul sezonului rece. Estimările indică o inflație la sfârșitul anului 2022 de 9,6%, corespunzător mediei anuale de 9,9% și nu au luat în calcul alte măsuri de sprijin a populației, acestea urmând a fi cuantificate în prognoza următoare.